

ПРЕС КЛИПИНГ

26-27.новембар 2011.

НАСЛОВИ

- Из Србије отишло 6.000 доктора наука; (стр.2)
- Стандард грађана стоји у месту; (стр.2)
- Лекарима плате по учинку?; (стр.3)
- Металцима два решења за деблокаду рачуна; (стр.5)
- ВУЈОВИЋ: ХОМЕН НУДИ ДВА РЕШЕЊА ЗА ДЕБЛОКАДУ РАЧУНА; (стр.6)**
- Пропало обећање Владе: Неће бити смањења пореза на плате; (стр.7)
- Годишње ограничити број дана за одсуствовање са посла; (стр.9)
- Костић: Србији хитно потребан пакет антикризних мера; (стр.10)
- Просечна плата у октобру 38.167 динара; (стр.11)
- Ћуте и – раде колико им се каже; (стр.12)
- Чега се одрећи за мањи терет пореза; (стр.13)
- Државна рука спаса за привреду; (стр.15)
- Само гробља и вода нису на продају; (стр.16)

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.290.html:355109-Iz-Srbije-otislo-6000-doktora-nauka>

Из Србије отишло 6.000 доктора наука

Танјуг

Србија је, последњих неколико година, како се процењује, изгубила више од 6.000 доктора наука који раде у иностранству

БЕОГРАД - Србија је, последњих неколико година, како се процењује, изгубила више од 6.000 доктора наука који раде у иностранству, док се мали број њих одлучио да стечено знање ван наше земље "инвестира" управо у домовини, због дугог чекања на нострификацију дипломе.

Прецизан податак о броју доктораната који раде у иностранству, али и оних који желе да се врате у Србију не постоји, потврдио је државни секретар у Министарству науке и просвете Радивоје Митровић.

"Један од проблема је спорост у поступку нострификације докторских дисертација стечених у иностранству. Због тога је Министарство формирало радну групу која је донела Правилник о признавању претходно стечених знања у функцији наставка школовања", рекао је Митровић.

Он је објаснио да се на нострификацију дуго чека, јер поједини чланови комисија "вагају" колико се котира универзитет на коме је неко докторирао, али и тема докторске дисертације.

Да се на нострификацију дипломе чека и две године потврђује Андреј Фајгел, који је у Француској магистрирао и докторирао француски језик.

"Имао сам проблема да нострификујем диплому и две године сам чекао да се неко одобровољи и лупи ми печат на диплому", изјавио је Фајгел и додао да се, ипак, одлучио за повратак у Србију, јер је ово његова земља.

Он је казао да се одлучио за повратак, јер је држава годинама улагала у његово образовање, па је одлучио да јој се на тај начин одужи.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:355176-Standard-gradjana-stoji-u-mestu>

Стандард грађана стоји у месту

С. Б.

Октобарска просечна зарада 38.167 динара - 596 динара мања од септембарске

ХИЉАДА горе, хиљада доле. Плате у Србији, уз минималне осцилације, мирују већ месецима. Последњу октобарску су претекли трошкови живота, па је просек од 38.167 динара реално 2,1

одсто тањи од септембарске „коверте“. Гледано кроз динаре, „просечно“ запослени Србин у октобру је зарадио 596 динара мање него у септембру.

И овај статистички пресек потврђује познате чињенице. У нашој земљи се исплати бити директор и саветник. У управљачкој делатности октобарски просек износи 91.577 динара. Не могу се пожалити ни многи у енергетском сектору. Запослени у услужним делатностима у рударству су зарадили 90.362 динара, а ангажовани на експлоатацији сирове нафте и природног гаса - 86.471 динара. Производња кокса и деривата нафте је донела запосленима у овом сектору у просеку 85.342 динара, а ваздушни саобраћај - 76.968 динара.

- Нема драматичних промена у октобарским платама. Преглед показује да оне заправо мирују - кажу у Републичком заводу за статистику. - После неколико месеци реалан пад је већи од номиналног, јер су порасли трошкови живота. У неким мањим местима, попут Љига, октобарска зарада је и за 50 одсто већа од септембарске. То, међутим, значи само да је нека фирма, која запошљава доста људи, променила динамику исплата. Довољно је да је само једно предузеће имало две исплате уместо једне и просек на нивоу целог места је већи.

И у октобру је много радника примало плату мању од републичког просека. Гледано по делатностима, убедљиво најнижа примања имају запослени у кинематографској, телевизијској и музичкој продукцији - 15.852 динара. Радници који прерађују дрво зарадили су свега 18.581 динар. Текстилци су их претекли са мало више од хиљаду динара - 19.871. Кројачи их прате у стопу са 19.879 динара. Запослени у заштитним и истраживачким делатностима зарадили су у просеку 19.903 динара.

ОВДЕ СУ ПРИМАЊА НАЈНИЖА

ПЛАТА као критеријум не иде у прилог нишкој општини Пантелеј, у којој је просечна зарада 21.207 динара. Мало је разлога да се изабере и Гаџин Хан, просек је 21.400 динара. Нема много изгледа да се добро заради ни у Белој Паланци, где је средина 22.076 динара. Љиг даје мало више наде - 23.477 динара, као и Куршумлија са 23.649 динара.

<http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/125/Dru%C5%A1tvo/998208/Lekarima+plate+po+u%C4%8Dinku%3F.html>

Лекарима плате по учинку?

Запосленима у здравству плате ће се обрачунавати по учинку, уколико се усвоји Закон о платама. Примењиваће се модел плаћања по глави становника, а запослени страхују због могућности смањења основних месечних примања.

Уколико се усвоје измене Закона о платама у државним органима и јавним службама, нови систем обрачуна и исплата плата, први ће осетити запослени у здравству. Примењиваће се модел плаћања по глави становника, а плата ће се састојати из основне плате, дела по основу радног учинка и додатка на плату, које запослени плаћају на основу пореза и доприноса.

Изјаве Александра Петровића, Весне Јанковић, Милене Димитријевић, Зорице Павловић и Зорана Савића

Плаћање по учинку за изабране лекаре

Уколико посланици усвоје измене Закона о платама у државним органима и јавним службама, запослени у здравству први ће осетити нови систем обрачуна и исплата зарада.

Лекари у примарној заштити страхују да ће им плате бити смањене, јер се увођење капитације, плаћања по учинку, односи само на изабране лекаре, рекла је Невенка Димитријевић, члан Савета Републичког фонда за здравствено осигурање за реформу примарне здравствене заштите.

"Капитациона формула није једноставна и не зависи само од броја пацијената, мада је то највећи и најважнији сегмент формуле, рекла је Димитријевићева, гостујући у Дневнику РТС-а.

Према њеним речима капитациона формула која се предвиђа као основа за регулисање плате односи се на лекаре опште праксе, гинекологе, педијатре, али не и на стоматолозију.

Синдикати нису против увођења награђивања, али због најаве да би основица за плату могла да буде смањена, поручују да су спремни на штрајк. Запосленима у Дому здравља ће плата зависити од броја пацијената испред ординације, више пацијената већа плата, мање пацијената мања плата.

Александар Петровић из Дома здравља Крагујевац каже да нов начин финансирања изазива несигурност и страх код запослених јер се односи на месечна примања.

"Као запослен овде годину дана, имам око 900 опредељених болесника, што је за неких 300 испод републичког просека, али намеравам да у наредних пар месеци достигнем републички просек", каже Петровић.

Директорка Дома здравља Пирот Весна Јанковић каже да је досадашњи систем плаћања био потпуно демотивишући.

"Ако би се ово схватило као један од покушаја да се људи мотивишу и демотивишу, онда је то добро. Отежавајућа околност јесте чињеница да је јако тешко одредити пацијенте", рекла је Јанковић.

Специјалиста педијатрије из Пирота Милена Димитријевић објашњава да уколико лекар има доста болесних пацијената имаће мање времена за превентивне активности које мора да обави и на којима се инсистира, што се одражава на квалитет.

Предвиђено је да се запосленима у примарној здравственој заштити плата обрачунава у односу на број пацијената, број превентивних прегледа, а водиће се рачуна и о рационализацији преписане терапије.

Зорица Павловић из Министарства здравља каже да се промена начина финансирања односи на умањење и увећање плате, као и подстрек бољем квалитету и резултатима рада за оне који раде више од просека здравствене установе, што ће дати ефекат на здравље пацијента.

"Нисмо против вредновања резултата рада запослених у здравству али смо против вредновања на начин како се то предлаже уредбом о корективном коефицијенту. Здравство не смемо посматрати као потрошњу", рекао је Зоран Савић из Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити.

Из Министарства здравља саопштавају да су, док се једна од најзначајнијих реформи у здравству припремала, разговарали са представницима репрезентативних синдиката о променама у начину финансирања, као и да сви они који раде, немају разлога за бригу.

БЕТА

<http://www.naslovi.net/2011-11-25/beta/metalcima-dva-resenja-za-deblokadu-racuna/2983525>

Металцима два решења за деблокаду рачуна

Бета

БЕОГРАД, 25. новембра 2012. (Бета) - Председник самосталног синдиката металаца Србије Зоран Вујовић изјавио је агенцији Бета да је државни секретар у Министарству правде Слободан Хомен понудио два решења која ће предузећима у металској индустрији омогућити деблокаду рачуна и одложити даље блокаде за најмање годину дана.

Како је казао Вујовић, "један од начина да се реши проблем у тим предузећима је да Врховни касациони суд донесе акт којим би Судови добили упутства о одлагању, на годину дана, примене принудне наплате у предузећима" и додао да је то решење правно најисправније.

"Ако се доношење тог акта одужи, Министарство правде ће, по обећању Хомена, да донесе мишљене о Закону за обезбедјење и извршење којим би било сугерисано судовима да се наплата одложи на годину дана", навео је Вујовић.

Како је казао, металци од Хомена очекују конкретан предлог до краја дана или до краја недеље.

ВУЈОВИЋ: ХОМЕН НУДИ ДВА РЕШЕЊА ЗА ДЕБЛОКАДУ РАЧУНА

Аутор: Агенција БЕТА

БЕОГРАД - Председник самосталног синдиката металаца Србије Зоран Вујовић изјавио је да је државни секретар у Министарству правде Слободан Хомен понудио два решења која ће предузећима у металској индустрији омогућити деблокаду рачуна и одложити даље блокаде за најмање годину дана.

Како је казао Вујовић, један од начина да се реши проблем у тим предузећима је да Врховни касациони суд донесе акт којим би Судови добили упутства о одлагању примене принудне наплате у предузећима и додао да је то решење правно најисправније.

"Ако се доношење тог акта одужи, Министарство правде ће, по обећању Хомена, да донесе мишљене о Закону за обезбеђење и извршење којим би било сутерисано судовима да се наплата одложи на годину дана", навео је Вујовић.

Како је казао, металци од Хомена очекују конкретан предлог до краја дана или до краја недеље.

Самостални синдикат металаца, као и хемије и неметала, договорили су се 17. новембра, после протеста у коме је учествовало око 700 радника, да заједно са Хоменом од Врховног касационог суда траже деблокаду рачуна предузећа у реструктурирању.

Закон о извршењу и обезбеђењу је 5. маја ове године донело Министарство правде којим је омогућен застој блокаде рачуна тих предузећа, али се од тада одлаже примена тог Закона.

Радници око 50 предузећа у металској и десет у хемијској и неметалској индустрији захтевају од Владе Србије деблокаду рачуна предузећа у реструктурирању и одлагање даљих блокада текућих рачуна за најмање годину дана.

Синдикати захтевају да Влада нађе и предложи мере за измирење дугова предузећа у реструктурирању и других у којима радници потражују неисплаћене плате.

У Србији, према подацима Самосталног синдиката металаца, 157 предузећа је у реструктурирању, од којих је 50 из металског сектора са око 23.000 радника.

<http://www.blic.rs/Vesti/Tema-Dana/291707/Propalo-obecanje-Vlade-Nece-biti-smanjenja-poreza-na-plate>

БЕЗ ПОДРШКЕ

Пропало обећање Владе: Неће бити смањења пореза на плате

Сузана Лакић

Најава министра економије Небојше Ђирића да се наредне године може ићи на смањење пореза и доприноса на плате на око 40 одсто, могла би да остане само идеја којој су се привредници и те како радовали. Изјава премијера Цветковића да нова Влада неће морати да повећа ПДВ у 2012, што је један од главних начина да се финансира минус по основу смањења оптерећења на плате, потврда је да предлог Ђирића баш и нема потребну подршку.

На један зарађени динар запослени у Србији данас држави за порез морају да плате око 63 паре, а министар Ђирић верује да је ово оптерећење могуће смањити. Иницијативу која још није била на Влади је покренуо у мају, и о њој је, како каже, до сада два пута причао са премијером.

- Смањење би био добар корак, а колико би оно износило утврдиће анализа коју радимо са Министарством финансија. Сада рачунамо колико би пад прилива по основу нижих пореза на плате донео нових радних места, и када и како, би се то одразило на нове буџетске приходе. Верујем да ће до смањења доћи и да би то помогло привреди, али да ли ће оно износити 50 или 40 одсто, тек треба да утврди рачуница - каже Ђирић за „Блиц“.

Међутим, за смањење оптерећења на плате више није ни Млађан Динкић и то, како тврди, све док се не направи рачуница колико би у том случају требало повећати ПДВ. Такође, премијер Цветковић је изјавио да ни нова Влада неће морати да повећа ПДВ у идућој години. Економском логиком, то је сигнал да је идеја Ђирића тешко остварива, а знајући да је управо повећање ПДВ-а један од главних начина на који би се могао компензовати мањак од евентуалног смањења пореза на плате.

Ђирић, међутим, тврди да се његова идеја не „коси“ са изјавом Цветковића јер полази од тога да би порези по основу нових радних места надокнађивали минус. Привредници тврде да би са мањим оптерећењима повећали број запослених, али се економисти питају колико би то и било реално.

Стопе доприноса на зараде (у %)	
Допринос за ПИО на терет запосленог и послодавца	22
Допринос за здравствено осигурање	12,3
Допринос за осигурање за случај незапослености	1,5
Порез на зараде	12
* Напомена: Пореска оптерећења на плате на папиру износе око 47 одсто, али су у пракси због различитих основица и начина рачунања 63 процента	

Уколико би држава смањила оптерећења за 30 одсто, за годину дана мала и средња предузећа могла би да запосле 100.000 људи, оценио је Милан Кнежевић, власник конфекције "Модус" и потпредседник Асоцијације малих и средњих предузећа. Рачуница је, каже, проста и држава ништа не би губила. Смањење пореза и доприноса за око половину значило би и више радника, а онда и буџетске приходе по основу ПДВ-а.

Радослав Веселиновић, председник "Галеб групе", каже да се привреда гуши у проблемима, а да би одустајање од мањих пореза донело нове проблеме.

- Бојим се да тада, не само да неће доћи до повећања запослености, него да ће фирме наставити да отпуштају раднике. Ова оптерећења би требало смањити у производњи, пољопривреди и прерађивачкој индустрији. Тада би расла и запосленост, а и приходи за државу - каже Веселиновић.

Економиста Данило Шуковић сматра да би држава морала да појача финансијску дисциплину. Пита се зашто Влада не сузбије сиву економију и нема оштрију дисциплину у наплати прихода и зашто толерише предузећа која не плаћају порезе. Тада би било могуће створити простор за мања оптерећења на плате и не би требало правити никакве рачунице.

УНИЈА ПОСЛОДАВАЦА СРБИЈЕ

Годишње ограничити број дана за одсуствовање са посла

Танјуг

БЕОГРАД - Број дана који запослени користе за одморе и одсуствовање са посла треба годишње да се ограничи, јер се догађа да се неискоришћени дани из претходне, користе у наредној години, па тако радници одсуствују са посла и до 40 дана у току једне године, док је код неких јавних предузећа то чак и више од 50 дана, кажу у Унији послодаваца Србије (УПС).

Таква ситуација, сматра портпарол УПС Драгољуб Рајић, доводи до тога да послодавци у неком временском периоду немају довољан број запослених чиме се ремети пословање, технолошки и производни процес.

Он је навео пример великих трговинских ланаца где се у сваком тренутку у години око једанаест одсто запослених налази на неком виду одсуства.

Рајић је, у недавном разговору са новинарима, додао да мора постојати лимитирано ограничење, односно да се у појединачним колективним уговорима прецизно наведе да запослени може максимално да искористи 30 дана одмора у току једне године, а ако их има више из оне претходне године, да то уђе у тај лимит.

Такве одредбе би омогућиле послодавцима да планирају своје пословне активности, јер се догађа да у тренутку када је велики број запослених одсутан, мора да додатно запошљава или ангажује људе за привремене послове, а то је све додатни трошак.

У анализи трошкова примене Општег колективног уговора, коју је објавио УПС, наводи се да су 42 предузећа упутила примедбу да се поменути члан уговора користи како би се дани годишњег одмора кумулирали и предлог послодаваца је да максималан број искоришћених дана у једној години треба да се ограничи на 30.

Такође је потребно ограничити и број слободних дана, јер се често дешава да кумулирани дани годишњег одмора и слободни дани, пређу 35 или 40 радних дана.

Упућене су и примедбе да је овај члан недовољно дефинисан и да у критеријуме на основу којих се утврђује дужина годишњег одмора треба унети и посебан учинак и успех остварен на раду у текућој или претходној години.

Такође, не постоји рок у коме запослени треба унапред да најави послодавцу коришћење

годишњег одмора, број дана и датум отпочињања одмора, како би послодавцу омогућио да квалитетно организује посао у току сезоне годишњих одмора. УПС сматра и да је потребна темељна редукација осталих изостанака са посла, која је у Србији за 40 до 50 одсто већа него у развијеним индустријским земљама.

Ово послодавачко удружење навело је и да је једна мини-анализа у средњем производном предузећу из Београда са 122 запослена показала да је укупан број дана годишњег одмора, плаћеног одсуствовања са посла и боловања у 2010. години био 5.050 радних дана или 41,4 радни дан по запосленом, а укупан губитак предузећа мерен ценом минималног радног часа био је 3,83 милиона динара.

Међутим, како је просечна цена радног часа у овом предузећу била за 24 одсто већа од минималне, реалан губитак је износио око 4,75 милиона динара. Када се узме у обзир да у Србији активно послује више од 72.000 предузећа (фирме које подnose Бонитету НБС завршне финансијске рачуне) процене показују да је годишњи губитак по том основу на нивоу читаве привреде између 25 и 30 милијарди динара.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/292131/Kostic-Srbiji-hitno-potreban-paket-antikriznih-mera>

ПРЕДСЕДНИК МК ГРУПЕ О НЕЛИКВИДНОСТИ

Костић: Србији хитно потребан пакет антикризних мера

Бета

Председник МК групе Миодраг Костић оценио је да би Србија требало да има спреман пакет мера и разрађену кризну стратегију, како грађани и привреда не би ушли у наредни период с неизвесношћу.

"О другом таласу кризе говорио је и чувени светски економиста Џозеф Стиглиц приликом посете Србији 2009. године. Србија би требало да увелико има спреман пакет мера и разрађену кризну стратегију, и било би добро да не улазимо у наредни период са недопустивом неизвесношћу", рекао је Костић у интервјуу за новосадски Дневник.

Он је оценио да ће проблем неликвидности предузећа бити трајно решен када неискоришћени ресурси буду у власништву оних који њима знају да управљају.

Костић је рекао да би Влада Србије требало енергичније да доноси мере које сама најављује и да брже реагује на ситуације на тржишту.

"Држава у овом моменту управља са 270 фирми у стечају за које треба да надје решење, а предлог који стално понављам је да би те фирме требало да буду понуђене озбиљним привредницима. Стечајни процес би притом требало дефинисати на 30 до 60 дана, или 90 дана у изузетним случајевима", рекао је Костић.

Он је додао да би се тиме онемогућило одуговлачење и губљење времена које запослени проводе у неизвесности и без посла, а предузеће и производња "таворе".

"Међутим, свака идеја спасавања пропалих предузећа њиховим пребацавањем у приватне руке до сада је наишла на отпор, а до изражаја је дошла јефтина политичка демагогија", рекао је Костић.

Говорећи о капацитетима који се могу искористити за економски напредак, Костић је рекао да је, уз довољно политичке воље, за повећање производње хране и повећање извоза и конкурентности на међународном тржишту, неопходно да држава осим субвенционисања кредита, у сарадњи са банкама снизи камате, али и да поново уведе извозне кредите.

"Код нас се субвенције не додељују на основу тоне произведене робе, што је пракса у читавом развијеном свету, и на тржиштима на којима се ми такмичимо, него на основу површине коју неко поседује", казао је Костић.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/291822/Prosecna-plata-u-oktobru-38167-dinara>

Просечна плата у октобру 38.167 динара

Бета

БЕОГРАД - Просечна нето-плата у Србији исплаћена за октобар износила је 38.167 динара што је реално мање за 1,9 одсто него септембра, а номинално за 1,5 одсто, саопштио је данас Републички завод за статистику.

Октобарске зараде у просеку су за два одсто биле реално веће него у истом месецу прошле године, а номинално за 10,9 одсто. Просечна бруто зарада у октобру ове године износила је 52.944 динара и реално је за 2,1 одсто већа него у септембру, а номинално за 1,7 одсто.

У поређењу са октобром прошле године реално је била већа за 1,8 одсто, а номинално за 10,7 одсто. За десет месеци ове године просечна нето зарада је реално мања за 0,5 одсто него у истом периоду прошле године, а номинално већа за 11,3 одсто, док је бруто зарада реално мања за 0,7 одсто, а номинално већа за 11,1 одсто.

Ћуте и – раде колико им се каже

Закон не обавезује послодавце да воде евиденцију о прековременом раду, тако да инспекција код нас не може да уђе у траг онима који запослене терају да раде, углавном, за цабе много дуже него што су плаћени

Криза је натерала и најразвијеније државе Европске уније да под лупу ставе и време које запослени проводе на раду. У њиховом случају максимално време које запослени сме да се проведе на послу јесте 48 сати недељно. Британски премијер Дејвид Камерон добио је недавно сагласност да се преиспита управо та директива ЕУ о 48-часовној радној недељи, коју многи оцењују као контроверзну.

Британија се одавно бори за то да њени радници смеју да раде дуже, истичући да би круга примена директиве коштала њену привреду 250 милиона фунти годишње. Она жели да задржи такозвану опт оут клаузулу за појединачне случајеве. То значи да радник може да ради и дуже ако добровољно потпише пристанаку којем ће рећи шефу да не жели да га важећи лимит обавезује.

Ако је за утеху, по регулативи о максималном радном времену, изједначени смо са богатијим делом Европе. И код нас може да се ради најдуже 48 сати седмично, што би значило шест дана по осам сати, али ни ресорно министарство ни послодавци не траже да се овај лимит повећа. Разлог је једноставан.

Драгољуб Рајић из Уније послодаваца каже да код нас нема посла ни за редован рад од 40 сати недељно. Запослени, подразумева се, може да ради прековремено, како то закон каже у случају више силе или изненадног повећања обима послова, али и такав рад не може да траје дуже од осам часова недељно, нити више од четири часа дневно. Све укупно 48 сати седмично.

Посебно је питање да ли се такав рад у Србији уопште плаћа. Није никаква тајна да у многим предузећима запослени раде прековремено, али без икакве накнаде за то.

Да ли запослени у ситуацији када је незапосленост премашила стопу од 22 одсто уопште смеју да траже да им се тај рад плати и да ли имају храбрости да такво понашање пријаве инспекцији рада?

У ресорној институцији кажу да су имали случајеве да су се запослени жалили да им прековремени рад није плаћен, сачињена су решења и послате тужбе прекршајним судовима, али да они немају обавезу да их обавесте о донетим пресудама, тако да немају информацију колико је уопште послодаваца за то одговарало. За наведени прекршај прописана је новчана казна од 600.000 до милион динара за правно лице и казна од 30.000 до 50.000 динара за одговорно лице у правном лицу.

Предраг Перуничкић, директор Инспектората за рад, каже да је неплаћање прековременог рада веома распрострањено и да највише неплаћених прековремених сати има у области трговине и угоститељства.

– Највећи нам је проблем то што закон не обавезује послодавце да воде евиденцију о прековременом раду. Када би се то изменило ситуација би се поправила. Контрола инспекције рада је у великој мери отежана управо због тога што послодавци углавном нису донели одлуку о прековременом раду, како то закон налаже, и не воде евиденцију о запосленима који раде прековремено. Инспектору рада тешко је да утврди чињенице о прековременом раду и да ли је послодавац запосленом исплатио увећану зараду – каже Перуничих.

Послодавцима наруку иде, каже, и „зид ћутања” запослених, односно то што они због страха од губитка посла не смеју да пријаве послодавца. Запослени, док су у радном односу, крајње су некооперативни у односу на инспекцију рада, својим изјавама штите послодавца, а тек касније, након престанка радног односа, инспекцији рада износе чињенице које терете послодавца због непридржавања законских одредаба, одредаба општих аката послодавца и уговора о раду.

Јована Рабреновић

Анонимне дојаве

Инспекција рада добија и анонимне представке у којима се указује на прековремени рад код одређеног послодавца без навођења конкретних чињеница о прековременом раду (време када се ради прековремено, колико лица ради...). Како законом није обавезно вођење евиденције о присуству на послу, у тим случајевима инспектор рада нема могућности да утврди да ли је заиста право запосленог угрожено, како би предузео мере у складу са овлашћењима. И поред тога, инспектори рада се труде да пронађу посредне и непосредне доказе да је запослени заиста радио прековремено – каже Предраг Перуничих, директор Инспектората за рад.

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Cega-se-odreci-za-manji-teret-poreza.sr.html>

Чега се одређи за мањи терет пореза

На смањење улагања у инфраструктуру пристаје 31 одсто привредника, а 75 одсто би смањили пореске олакшице за страна улагања. – Економисти: необуздано трошење мора одмах да престане

Јавна потрошња и смањење пореза

Процент предузећа спремних на смањење буџетске потрошње за одређену област ако би се тиме смањили порези

Српска привреда већ деценијама понавља да је високи издаци за порезе и доприносе гуше и да је јавна потрошња превисока. Њено учешће у БДП кретало се између 45 и 50 одсто, а економисти кажу да би морало да се сведе на испод 40 одсто. Сва удружења привредника у земљи и сви економисти ће се сложити да то није могуће ни за неколико година, али са смањивањем јавне потрошње мора одмах да се почне.

Све у свему, држава је „зацртала” да у наредних пет година Србија годишње смањује учешће јавних расхода у бруто друштвеном производу за 0,75 одсто, како би се дефицит у буџету свео на један одсто свега оног што у једној години створимо.

Шта би власници предузећа најпре смањили у буџетској потрошњи државе да би им се олакшао садашњи терет пореза?

Ово је било једно од питања постављених привредницима у недавном истраживању Америчке агенције за међународни развој (УСАИД). Већина од 913 испитаних привредника не би смањивала улагања у инфраструктуру. На смањивање јавне потрошње по цену мањег улагања у изградњу саобраћајница пристаје само 31 одсто испитаних, али би чак 75 одсто власника предузећа смањило пореске олакшице за страна улагања.

Субвенционисање кредита, односно банкарских камата, зарад мањих пореза жртвовало би 43 одсто испитаних, смањење улагања у обуку за пословање нешто више од половине – 52 одсто. Део буџета држава жртвује зарад одржавања нижих цена неких производа, као што су енергенти и сировине, што предузећима обезбеђује мање трошкове производње. Да би се смањио терет пореза, од такве државне помоћи радо би се одрекло 54 одсто испитаних у УСАИД-овој анкети.

Али, предузетници и запослени, као порески обвезници, истовремено су и корисници услуга јавних служби, као што су здравство и школство, а сви би и боље путеве, брзе пруге и редовне и пристојне возове, али и солидне пензије. Међутим, нејака српска привреда не може да обезбеди новац за све оно што се од државе и јавних служби очекује. А од привреде се очекује и да, за почетак, заустави пад запослености и да почне да запошљава више од 750.000 незапослених. Повећавање државног дуга преко за мало већ достигнутих 45 одсто бруто домаћег производа – законом је забрањено.

– Јавна потрошња мора да се усклади с могућностима привреде. Садашњи ниво јавних услуга је неодржив, штедња је неизбежна – изјавио је за „Политику” Топлица Спасојевић, председник Удружења корпоративних директора.

Али штедња не мора да значи и одрицање. Мудри штеде тако што не расипају, а наше расипништво траје више од четири деценије, тврди Миладин Ковачевић, члан редакције месечника „Макроекономске анализе и трендови” Економског института. Последице су тешке и скупе: никад више незапослених, никад мање запослених и никад више пензионера, девизна задуженост државе и привреде се приближила црвеној линији... И сваки даном нас је све мање, а свуда смо вишак.

– Необуздано трошење мора одмах да престане, уз истовремено спровођење стратегије повезаних и свеобухватних реформи – указује Ковачевић. – Оно што више не може да чека јесте покретање развоја инфраструктуре, индустрије, пољопривреде и грађевинарства. То је једини начин да, у ово време када је светска економија ушла у нову опасну фазу, Србија избегне нови талас економске и социјалне кризе.

Зато је неопходно угасити фискални дефицит много брже него што је планирано Законом о фискалном систему, односно фискалним правилима, што подразумева кресања трошкова и по-

већање прихода, сматра Ковачевић. Ово је најбржи излаз из растуће неликвидности привреде, буџета и социјалних фондова.

Јер, последице новог таласа финансијске кризе, ако не и рецесије у европском окружењу, већ се осећају. Српска економија, њена привреда и финансијски сектор су у „временском и финансијском теснацу”, сликовито Ковачевић описује стање наше „материјалне стране живота”. Због тога, наглашава, мора што пре да се повећају приходи буџета, уз истовремено смањивање расхода и предузимање најважнијих реформских захвата, као што су коренитареформајавногсектора: здравства, школства, пензионогсистема, државнеадминистрације, јавних, алиинереструктуриранихдруштвенихпредузећа, којадобивајусубвенцијеизбуџета.

Почетком прошле године почеле су припреме за почетак пореске реформе. Аутори монографије „Пореска политика у Србији – поглед унапред”, преложили су, поред осталог, да се уместосадашњих 65 динара на сваких 100 динара нето зараде, смањењем доприноса за социјално осигурање, на име пореза и доприноса плаћа 47 динара. Прогресивнијим опорезивањем већих зарада оптерећење најугроженијих радника који примају минималну зараду (половина од просечне), да се смањи на 35 динара на 100 динара нето зараде. Додатни приходи у државну касу да се прикупе повећањем пореске стопе на зараде са 12 на 20 одсто, али да се не опорезују плате ниже од 16.500 динара. Предложено је и повећање више стопе ПДВ са 18 на 22 одсто, а ниже са осам на 12 процената.

Промене пореског система су неизбежне и оне ће се догодити, али је тај „врућ кромпир” остављен будућој влади.

Александар Микавиц

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Drzavna-ruka-spasa-za-privredu.sr.html>

Државна рука спаса за привреду

Смањење обавезне резерве једини је начин да се при буџетском ограничењу упумпа новац у привреду, каже др Горан Николић

Ако хоће, држава може да помогне привреди која је пред колапсом, сматра др Горан Николић, сарадник Центра за нову политику. Он се не слаже са гувернером Дејаном Шошкићем да смањење обавезне резерве банкама на дугорочне зајмове у еврима може да повећа валутне ризике. Насупрот првом човеку НБС, Николић сматра да постоји начин преко кога централна банка може да контролише како банке пласирају ослобођени новац.

– Смањење обавезних резерви банкама је једини начин да се у ситуацији када су буџетска средства ограничена упумпа новац привреди. Тиме се не би прекршила фискална правила, којима се ограничава потрошња и ниво јавног дуга, а привредници би могли да дођу до повољних зајмова. У ситуацији када су дејства фискалне политике ограничена, онда монетарна мора да помогне реалном сектору – каже Николић.

Сматра да ослобођених 300 до 500 милиона евра на име девизних резерви банке, под контролом НБС, треба да се пласирају искључиво привреди, и то по нижим каматним стопама, сматра наш саговорник. Како каже, банкарима ће свакако имати интерес јер обавезне резерве код НБС чувају по нултој каматној стопи.

– Банкарима нису у праву кад кажу да нема пројеката. Има их, али они доносе знатно ниже зараде него пре кризе. Није свеједно да ли је камата на зајам пет или 10 одсто. Више нико не

може да очекује толике приносе. Кад би камате биле ниже онда би било и више пројеката – убеђен је Николић.

Привредници су се, ипак, обратили за помоћ банкама заборављајући да је између њих током кризе врло често као посредник стајала држава, која је субвенционисала камате. Питали смо банке колико се привреда, односно предузећа одговорно понашају према кредитима које су добили уз субвенцију државе.

Велимир Бабић, директор Сектора за мала и средња предузећа Еуробанке ЕФГ, каже да се критеријуми за одобравање ових кредита не разликују од стандардних.

– Наша искуства су врло позитивна. Кредити финансирани на овај начин представљају најквалитетнији део нашег портфолија. Проблеми у отплати су се јавили у мање од један одсто случајева, што је занемарљиво у односу на прихватљив ниво и тржишни просек – каже наш саговорник.

То исто мисли и Душан Радичевић, директор сектора за рад са привредом у Фолксбанци. „Приликом одобрења субвенционисаних зајмова банка се руководила истим принципима као и када се ради о пласманима који нису на било који начин субвенционисани.” Зато не постоји битна разлика када је репрограм у питању, објашњава.

И клијенти банке Интеза којима је одобрена ова врста кредита своје обавезе благовремено сервисирају, тако да већих проблема у наплати потраживања није било.

Ј. Р. – А. Т.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/samo-groblja-i-voda-nisu-na-prodaju>

Само гробља и вода нису на продају

Усвајање закона о комуналним делатностима, о јавно-приватном партнерству и о концесијама требало би да омогући приватне инвестиције и боље услове за пословање у тој области.

Послове водоснабдевања, тролејбуског превоза и управљања гробљима моћи ће убудуће да обављају само јавна предузећа или привредна друштва у којима је већински власник држава или локална самоуправа с најмање 51 одсто капитала, док ће све остале делатности моћи да буду поверене другим привредним друштвима.

Секретар Удружења стамбено-комуналне привреде у Привредној комори Србије Бранимир Љумовић изјавио је за наш лист да су комуналци тотално незадовољни усвојеним решењима, која ће се негативно одразити на безбедност и џеп свих грађана Србије јер ће бити доведени у ситуацију да не могу да плате цену воде или возну карту, па ће или остати жедни, или ће возач зауставити возило и блокирати саобраћај. Наиме, апсурдно је очекивати да ће приватници уносити паре у ЈКП-е без управљачких права.

Саговорник каже да је апсурд то што је раздвојено водоснабдевање и каналисање и пречишћавање отпадних вода јер се ради о јединственом техничко-технолошком систему и управо онај ко контролише канализацију, односно уређаје за пречишћавање, контролише цео систем, који се не може делити. Он каже да су концесије на комуналне системе апсолутно неприхватљиве јер ће концесионар настојати да за време на које му је дата концесија извуче максималан профит, а да се ради о његовом власништву, сигурно би се понашао другачије.

– Главни проблем комуналних система су цене комуналних производа и услуга – каже Љумовић. – Увек смо питали зашто нашим предузећима нису дати исти услови као што ће се дати будућим партнерима, односно власницима, који ће, зна се, одмах подићи цене три до пет пута. Већински удео државе у водоводу од најамње 51 одсто капитала није довољна гаранција ни за контролисану политику цена ни за сигурност пијаће воде, што потврђује пример будимпештанског водовода у којем Французи имају само 26 одсто капитала, а свеједно су извукли велики профит. Доћи ће време да грађани неће моћи да плате цену воде, а вода нема супститут. С друге, пак, стране, када се некоме понуди да уложи капитал, његово је легитимно право да жели да оствари профит. Њега не занима стандард грађана, социјална политика, зна се који је његов мотив. А да би инвеститори ушли с новцем, они ће најпре сагледати начин како да остварити профит, а с постојећим ценама сигурно неће. Љумовић каже да би било боље решење да је остао на снази досадашњи Закон о комуналним делатностима уз мале корекције и реалну политику цена у дужем периоду. Овако, системи су свесно израубовани, створен је привид да се више ништа не може урадити па пошто нема пара за развој, неко трећи треба да уђе са својим капиталом, што је, тврди саговорник, реализација интереса неких лоби група. То не може задовољити ни представнике комуналних предузећа ни грађане. Зато, сматра саговорник, протести које организује синдикат комуналаца нису само у њиховом интересу већ и интересу свих грађана Србије јер је угрожен национални интерес.

Р. Даутовић

Режирани губиташи

Љумовић сматра да је пословање ЈКП-а у потпуности режирано од оснивача и да су губиташи захваљујући оснивачу који опредељује успешност конкретног предузећа. Ако новопостављени директор неке комуналне фирме добије задатак од онога ко га је устоличио да у одређеном року мора да запосли још толико и толико радника, онда је јасно, објашњава саговорник, ко је одговоран за постојеће стање. Зато су тражили да се новим законом дефинише позиција ЈКП-а, а дефинисано је коме може да се повери њихова делатност.